

**Міністерство освіти і науки України
Херсонська обласна державна адміністрація
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Херсонський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування,
державних підприємств, установ і організацій
Навчально-науковий центр «Інститут післядипломної освіти та
дорадництва»
Херсонська державна морська академія
Громадська організація «Глобальний погляд»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

**IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Публічне управління та адміністрування
у процесах економічних реформ»
з дистанційною участю**

Том I

11 листопада 2020 року

м. Херсон

Оргкомітет конференції

Кирилов Юрій Євгенович – доктор економічних наук, професор, ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Бутрій Дмитро Степанович – перший заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації

Грановська Вікторія Григорівна – доктор економічних наук, доцент, перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Аверчев Олександр Володимирович – доктор сільськогосподарських наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Крикунова Вікторія Миколаївна – кандидат економічних наук, декан економічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Потравка Лариса Олександрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Вольська Олена Михайлівна – доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного управління та адміністрування Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Білорусов Сергій Георгійович – кандидат технічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, директор Херсонського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій;

Грицук Ігор Валерійович – доктор технічних наук, професор кафедри експлуатації суднових енергетичних установок Херсонської державної морської академії;

Булгаков Микола Петрович – кандидат технічних наук, доцент кафедри експлуатації суднових енергетичних установок Херсонської державної морської академії;

Абсава Людмила Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, голова Громадської організації «Глобальний погляд»;

Карташова Ольга Григорівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Херсонського державного аграрно-економічного університету.

УДК 35: 33.021.8

Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з дистанційною участю, Том I, 11 листопада 2020 р. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. – 303 с.

У матеріалах конференції висвітлені передові науково-практичні результати досліджень, отримані в галузі публічного управління та адміністрування. Для студентів, аспірантів, науковців та фахівців.

© Колектив авторів, 2020

© ДВНЗ «ХДАУ», 2020

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ДО УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Шановні учасники конференції!

Щиро вітаю всіх з початком роботи IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ»!

Конференція проводиться кафедрою публічного управління та адміністрування Херсонського державного аграрно-економічного університету та спрямована на вирішення актуальних напрямів розвитку публічного управління та адміністрування, як основи становлення будь-якого суспільства.

Даний захід покликаний поєднати зусилля науковців, представників органів влади та місцевого самоврядування, підприємців та громадськості для пошуку механізмів подальшої взаємодії заради сталого розвитку територій, регіонів, розбудови нашої України. Серед актуальних питань суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку держави є реформування місцевого самоврядування, ефективного функціонування територіальних громад, забезпечення доступу їх мешканців до якісних адміністративних, соціальних та інших послуг.

Одним із найбільш дієвих інструментів публічного управління щодо формування національної свідомості, відповідальності є проведення науково-освітніх заходів, під час яких поєднуються теоретичні знання, наукові здобутки, практичний досвід представників різних регіонів України.

Маю надію, що досвідчені професіонали надихнуть молодь до розуміння власної ролі в соціально-економічному житті свого району, міста, країни, допоможуть у вихованні почуття відповідальності за свою громаду та країну.

Бажаю учасникам конференції натхнення, конструктивних дискусій, нових ідей, плідної та творчої роботи, взаємного збагачення новими знаннями та успішного втілення всіх задумів! Сподіваюсь на подальшу плідну співпрацю!

З повагою,
ректор ХДАЕУ

Юрій КИРИЛОВ

«економіки знань» та оцінювання ефективності інноваційних процесів інвестування у людський капітал.

Література

1. Старовойт О. В. Економіка знань у стратегії інноваційного розвитку освіти : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. філос. наук. – К., 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvitata.com/osvita-ta-ekonomika>.
2. Корнєєва Т. М. Державна політика у сфері економіки знань : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня к. е. н., спеціальність 08.00.03 / Т. М. Корнєєва. – К., 2010. – 28 с.
3. Сахненко О. І. Економіка знань та заходи державної підтримки [Текст] / О. І. Сахненко, М. М. Максимова // Молодий вчений. – 2014. – № 6. – С. 28–31.

Капліна Анастасія Іванівна

к.е.н., доцент кафедри менеджменту та інформаційних технологій
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м.Херсон

СУЧАСНІ АГРАРНІ ВІДНОСИНИ СТАН І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Агросектор в економіці України займає провідну позицію. Ключова складова ролі, відведеної сільському підприємництву, обумовлюється фабрикацією продуктів харчування, як основи життєдіяльності людей і відтворення робочої сили, фабрикацією сировини для невиробничих споживчих товарів і продукції виробничого призначення. Рівень розвитку агросектору багато в чому визначає рівень економічної безпеки країни, а Україна традиційно була, є і буде аграрною державою.[1, с.71-75] Існує багато

чинників для визначення параметрів їх діяльності та відповідного місця на ринку. Ключовим параметром виступає розмір підприємства. На нашу думку та як відмічають окремі автори, динамічність та перспективність, результативність діяльності кожного підприємства значною мірою залежить від його характеристик. Розмір земельної ділянки, і особливо її якість, на якій функціонує агропідприємство, значною мірою визначає напрям його діяльності, впливаючи на структуру та обсяг виробництва агропродукції і рівень її конкурентоспроможності та ефективності [1,с.159]

Для кожного суб'єкта господарювання створення належної ресурсної бази та узгодженості і збалансованості її окремих елементів є особливо важливим, адже саме через це, зокрема, через обмежені можливості розширення земельних ділянок та покращення технологічної складової, приймається рішення щодо формування своєї виробничої програми. З іншого боку, виробнича програма господарства повинна бути такою, щоб сприяти відтворенню господарства і нарощуванню ресурсного потенціалу[1, с.159].

Одним з основних показників ефективності використання землі прийнято вважати вартість виробленої продукції на одиницю площі. За роки проведення земельної реформи відбувалися різні зміни в ефективності використання землі. Економічна ефективність використання земель в усіх категоріях господарств у 2019 році підвищилась на 15,6% проти 2000 року. Однак, треба відзначити більш динамічне покращення використання земельних угідь саме в сільськогосподарських підприємствах, де рівень використання земель збільшився за розглядуваний період на 58,5%[2,3].

За даними Державної служби статистики України кількість підприємств, які отримали прибуток у структурі агропідприємств має тенденцію до зростання (від 51,8% у 2002 році до 84% у 2018). Виключенням став 2005 рік, коли кількість прибуткових підприємств у порівнянні з попереднім роком зменшилась (на 0,5 пунктів) та 2008 – 2009 рр. (на 2 та 1,8 відповідно). Збільшилась сума прибутку, яка досягла свого максимуму у 2009 році (14261,3 млрд. грн.). Найменший прибуток агропідприємства отримали у 2002 році

(2036,6 млрд. грн.), що відобразилося на фінансовому результаті (має місце збиток) від звичайної діяльності сільськогосподарських підприємств до оподаткування у розмірі 254,6 млрд. грн.[4,2].

Сума збитку від звичайної діяльності сільськогосподарських підприємств до оподаткування протягом 2001-2018 років коливається в межах від 1559,6 млрд. грн. до 6264,7 млрд. грн. Протягом останніх років в агросекторі має місце ріст рентабельності, динаміка стабілізації витрат та покращення частки прибуткових підприємств, все це дає змогу для прискорення капіталізації аграрної галузі саме за рахунок власних доходів агротоваровиробників.

Рівень рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції порівняно з 1990 роком знизився на 26,5%. Із розрахунку на рік у 2005-2019 роках цей показник становив -10,5%. Прибуток від сільськогосподарської продукції становив 9,08 млрд грн, а з розрахунку на один рік у середньому за 2010-2019 роки - 7,3 млрд. грн. Самі по собі ці показники свідчать про те, що сектор сільськогосподарських підприємств упродовж п'яти років був прибутковим, а відповідно мав можливість здійснювати просте відтворення. Але в умовах ринкової економіки цього недостатньо. У 2019 році, незважаючи на фінансову кризу, яка негативно впливає на аграрну економіку, завдяки заходам держави щодо стабілізації відтворювального процесу вдалося зберегти рівень прибутковості сільськогосподарського виробництва на рівні 2018 року. Проте, питання розширеного відтворення у сільському господарстві залишається проблемним, що зумовлюється, насамперед, диспаритетом цін на сільськогосподарську продукцію та засоби виробництва, що купуються сільськогосподарськими товаровиробниками, а також низькою купівельною спроможністю населення, що не дає змоги на ринку підтримувати необхідний рівень попиту і пропозиції, передусім на продовольчі товари тваринного походження.[3, с.39-44]

Економічне зростання в нашій державі у 2019 році на рівні 5%, у країнах євросоюзу на рівні 1,4-1,8%, проте якість зростання між нашими країнами Але відмінність в якості цього зростання колосальна. Нам необхідно рухатися

набагато швидше. В умовах глобальної конкуренції виникає питання трансформації вітчизняної економіки, тобто зміцнення науково-технічної складової, модернізація промисловості, впровадження новітніх технологій, системи управління організаціями, підвищення конкурентоздатності українського продукту та його визнання на зовнішніх ринках.

Україна взяла напрямок на створення екопродуктів для забезпечення внутрішнього ринку та частково зовнішнього, що у свою чергу дає можливість збільшити робочі місця в галузі та у відповідності в суміжних також. Проте, Україні, яка має свої певні вади економічного розвитку, для виходу на зовнішні ринки необхідний час.

Україна впевнено нарощує експортний потенціал сільського господарства і розширює свою присутність на зовнішніх ринках. Однак фінансова криза негативно вплинула на показники міжнародної торгівлі. Зовнішньоторговельний обіг продукції АПК України за 2019 року складає 11,08 млрд. дол. США. Експорт продукції агросектору – 5 млрд. дол. США; імпорт – 6,08 млрд. дол. США. Якщо порівняти з 2018 роком зовнішньоторговельний обіг сільськогосподарської продукції збільшився на 6,5% (на 0,68 млрд. дол. США), експорт збільшився на 6,4% (на 0,3 млрд. дол. США), імпорт збільшився на 6,7% (на 0,38 млрд. дол. США). У структурі експорту переважає зерно, насіння соняшнику та продукція олійно+жирового комплексу.[3]

Забезпечення населення продовольчими товарами здійснюється переважно за рахунок національного виробництва. Показник частки імпорту у внутрішньому споживанні продовольства в середньому не перевищує 5%, що позитивно характеризує рівень продовольчої незалежності країни. Водночас політика Уряду спрямовується на збільшення споживання за рахунок вітчизняного виробництва таких видів продукції як плоди, ягоди, виноград, м'ясо. Йде підготовка проекту Закону України “Про продовольчу безпеку”.

Міністерство аграрної політики та продовольства є активним учасником переговорного процесу щодо створення зони вільної торгівлі України – Європейський Союз. Головною метою створеної угоди є вихід вітчизняних

товаровиробників на зовнішній ринок. Україна співпрацює з ЄС в рамках складової інституціонального розвитку ТАІЕХ та проектів TWINING. Складова інституціональної розбудови ТАІЕХ повинна надати вітчизняним виробникам, інформацію щодо відповідності технічного інструментарію України зарубіжному, певні норми та правила сертифікації та стандартизації сільськогосподарської продукції.

Для розширення ринків збуту та успішного просування вітчизняної аграрної продукції на світові продовольчі ринки необхідно: переорієнтувати розвиток економіки агропромислового комплексу на нарощування експортного потенціалу, при умові дотримання балансу між внутрішнім і зовнішнім попитом на продукцію сільськогосподарського виробництва; підвищувати ефективність виробництва традиційної для України експортної продукції - зернових культур, соняшника, продукції тваринництва та нарощувати потенціал у перспективних секторах світового сільського господарства: виробництво рапсу, відродження льонівиробництва; диверсифікувати географічну структуру зовнішньої торгівлі сільськогосподарської продукції (насамперед експорту), мінімізуючи залежність від окремих держав (ринків), підсилюючи тим самим економічну безпеку країни.

Література:

1. Нацюк І.М. Кореляційно-регресивне моделювання використання ресурсного потенціалу сільського господарства регіону. Складні системи і процеси. 2002. № 1. С. 71-75.
2. Хорунжий М.Й. Організаційно-економічні трансформації у сільськогосподарському виробництві у процесі його капіталізації. Економіка АПК. 2005. №10. С. 51-57.
3. Статистичний збірник "Сільське господарство України" за 2019 рік. – Державна служба статистики України. м.Київ, 2019 URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/sg/sg_rik/sg_u/zp_u.html (дата 21.09.2020)

4. Лузан Ю.Я. Відтворювальні процеси в агропромисловому комплексі України. Економіка АПК.2010.№ 5.С. 39-44.

Коновалов Олексій Львович

Старший викладач кафедри
публічного правління та адміністрування ХДАУ,
кандидат історичних наук

ЗНАЧЕННЯ БУДІВНИЦТВА ЗАЛІЗНИЦІ ВІД ХЕРСОНУ ДО ЧОРНОМОРСЬКОГО УЗБЕРЕЖЖЯ ДЛЯ ТУРИСТИЧНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

На сьогоднішній день залізничний транспорт відіграє важливу роль оскільки здатний оптимально відповідати поєднанню швидкісних, цінових та екологічних вимог. Вказаний вид транспорту дозволяє забезпечити потребу як у прискоренні руху товарів, так і у зниженні вартості перевезень в цілому та сприяти розвитку Таврійського регіону.

Слід відзначити, що важливим чинником розвитку Півдня України, був і залишається залізничний транспорт. Тому сьогодні для осучаснення інфраструктури Херсонської області не можна не враховувати досвід та дослідження попередніх років. Перші проекти будівництва залізничних шляхів в Україні виникли у 20-х роках XIX ст. Вони мали одну спільну рису — вели до Чорноморських та Азовських портів. Це були залізничні дороги як з паровою, так і кінною тягою.

Зауважимо, що думка про устрій залізниць у Херсонській і Таврійській губерніях, тобто на Півдні України, вперше виникла у 30-х роках XIX ст., коли з ініціативи самого уряду передбачалося скласти проект мережі шляхів у Південній Росії, для чого були придбані різні інструменти та зроблені підготовчі роботи в Одесі [3, с. 21].